Telemark
FYLKESKOMMUNE

Arkivsak
25/00245-29
Saksbehandler
Fredrik Solberg Gulløy

Saksgang	**Møtedato**
Fylkeskommunalt eldreråd	30.09.2026
Telemark ungdomsråd	30.09.2026
Fylkeskommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse	01.10.2026
Hovedutvalg for næring, industri og klima	14.10.2026
Hovedutvalg for samferdsel	14.10.2026
Hovedutvalg for utdanning, folkehelse og tannhelse	14.10.2026
Hovedutvalg for kultur, reiseliv og frivillighet	14.10.2026
Fylkesutvalg	21.10.2026

1. gangs behandling av planforslag - Regional plan for klima, energi og grønn omstilling

Innstilling fra fylkesdirektøren
Planforslaget til regional plan for klima, energi og grønn omstilling sendes på høring med høringsfrist 17. februar 2027.

Bakgrunn og saksgang
Regional plan for klima, energi og grønn omstilling er utarbeidet i tråd med regional planstrategi – Telemarksplanen 2024-2028, vedtatt av fylkestinget 11. desember 2024 i sak 151/24.

Planprogrammet ble vedtatt sent på høring av fylkesutvalget 24. april 2025 i sak 24/25. Planprogrammet ble fastsatt av fylkestinget 22. oktober 2025 i sak 83/25. Fylkestinget vedtok i tillegg til tekstlig justering også følgende:

Administrasjonen bes innarbeide i planen kunnskapsgrunnlag for dataindustri og prosessindustri, som viktige næringsveier i Telemark.

Klimamålene omskrives og relateres til 1990-nivå (slik det er nasjonalt og internasjonalt).
Utforming av regionale planer følger formelle prosesser etter plan- og bygningsloven (pbl). Høringsforslaget skal sendes på høring til berørte parter og legges ut til offentlig ettersyn med minst 6 ukers høringsfrist, jamfør pbl § 8-3.

I denne saken legges forslag til plandokument og tilhørende forslag til planbeskrivelse og handlingsprogram frem for behandling alle de tre fylkeskommunale rådene, hovedutvalg for samferdsel, hovedutvalg for utdanning, folkehelse og tannhelse og hovedutvalg for kultur, reiseliv og frivillighet til uttalelse. Hovedutvalg for næring, industri og klima innstiller til fylkesutvalget. Fylkesutvalget fatter endelig vedtak.

Saksopplysninger

Om planforslaget
Forslaget til regional plan for klima, energi og grønn omstilling er utarbeidet som oppfølging av Telemarksplanen. Hensikten med planen er at den skal være et overordnet styringsverktøy for spørsmål som berører klima, energi og grønn omstilling på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer frem til 2050. *Unngå, flytt og forbedre* (UFF-prinsippet) er lagt til grunn for utforming av planen og retningslinjer.

Klima omfatter klimagassutslipp i Telemark, telemarkssamfunnets globale påvirkning og klimarisiko i form av klimatilpasning og karbonrike arealer. Energi omfatter strømnettet og kraftproduksjon. Grønn omstilling har fokus på økt konkurransekraft gjennom sirkulære verdikjeder, arealer og infrastruktur og kompetanse.

Bakgrunnen for planens tre overordnede tema er behov for å se disse temaene i sammenheng. De største mulighetene for klimakutt ligger i industrien, kraftpriser og prioriteringer av nettbegrensninger for gjennomføring av en grønn omstilling og utvikling i industrien og næringslivet. Klimamålene i Telemark er også avhengig av at industri og næringsliv lykkes med omstillingen. Hensikten med planforslaget er at den skal være et overordnet styringsverktøy ved å legge til rette for helhetlig og proaktiv utvikling av strømnettet, økt kraftproduksjon samt se verdiskaping og arealforvaltning i sammenheng. Samtidig skal det gjennomføres målrettede klimakutt, klimatilpasse samfunnet og styre arealforvaltningen av karbonrike arealer.

Planarbeidet er gjennomført med bred medvirkning fra kommuner, kraft- og nettselskap, næringsliv, statlige myndigheter og frivillighet. Her kan nevnes arbeid i tematiske arbeidsgrupper og regionale medvirkningsmøter for innspill. Parallelt med planforslag og planbeskrivelse er det utarbeidet handlingsprogram som beskriver hvordan planen skal følges opp med tiltak og handlinger.

Planens oppbygging
Planforslaget skiller seg fra det vanlige oppsettet av regionale planer ved at planforslaget avgrenses til en redegjørelse av planens tema, målsetninger og retningslinjer. Vedlegg til planforslaget er planbeskrivelse, handlingsprogram og nytt kunnskapsgrunnlag.

Planbeskrivelsen er mer omfattende enn planforslaget, her gis det en beskrivelse av faktiske forhold og utfordringer i fylket. Planbeskrivelsen inneholder også en særskilt del som inneholder merknader til retningslinjene.

Det legges til grunn et bredt og oppdatert kunnskapsgrunnlag for å beskrive utviklingstrekk, utfordringer, muligheter og regionale forskjeller i Telemark. Dette sikrer at planens prioriteringer og tiltak bygger på et helhetlig bilde av situasjonen i fylket. Kunnskapsgrunnlaget er samlet på nettsidene Kunnskap til regional plan for klima, energi og grønn omstilling.

Nasjonale føringer
Regional plan for klima, energi og grønn omstilling skal bidra til å omsette overordnede mål og føringer til prioriteringer som er relevante for Telemark. Selv om føringene kommer fra ulike nivåer, stiller de i stor grad de samme kravene til samfunnsutviklingen i Telemark. Viktige føringer i arbeidet er *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging*, *statlige planretningslinjer for klima og energi,* samt *statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet.*

Hovedfunn i kunnskapsgrunnlaget
Klima
Telemark har blant de høyeste klimagassutslippene i Norge, hovedsakelig grunnet industrien. Industri og varehandel i Telemark står også for over halvparten av fylkets klimabelastning utenfor fylket (importerte klimagassutslipp på grunn av aktivitet i Telemark). Klimaendringene i fylket forventes å bli mer merkbare de neste tiårene, i form av økende temperaturer, mer nedbør, hyppigere episoder med kraftig regn og større variasjoner i værforholdene. Telemark har store naturressurser som spiller en rolle i klimasystemet. Skog, myr og andre karbonrike arealer lagrer store mengder karbon, og bidrar til å redusere skadevirkningene av klimaendringer gjennom vannlagring, flomdemping, erosjonskontroll og biologisk mangfold.

Kunnskapsgrunnlaget viser at ved å gjennomføre alle tiltak som er foreslått av industrien og Miljødirektoratet, så vil utslippet i Telemark i 2050 være *616.000 tonn* CO2-ekvivalenter (CO2e), fra dagens 2,9 millioner tonn. Dette tilsvarer en reduksjon på henholdsvis 91 % og 82 % i forhold til 1990 og 2009.

Måloppnåelsen om klimagasskutt avhenger av omstilling i industrien, som igjen krever tilgjengelig og rimelig tilgang på ren kraft og energi. Mulighetsbildet viser at Telemark har gode forutsetninger for å kombinere utslippsreduksjoner, verdiskaping, naturforvaltning og klimatilpasning. De største mulighetene ligger i å omstille utslippsintensive sektorer, redusere klimabelastningen gjennom sirkulær ressursbruk, styrke naturens rolle som klimaløsning og bygge et mer robust samfunn for framtidens klima.

Energi
Kunnskapsgrunnlaget viser at Telemark i dag er en stor kraftprodusent, hovedsakelig gjennom regulerbar vannkraft. I dag eksporteres det mer kraft fra Telemark enn det brukes. Det er også store regionale forskjeller hvor produksjon i hovedsak skjer i øvre Telemark og strømforbruket skjer hovedsakelig i Grenland.

Gjennom kunnskapsgrunnlaget kan en se at det har skjedd et skifte. Nettkøene er dominert av datasentre med ønsker om betydelig økt forbruk. Gjennom etableringer av datasentre ser en at forbruket fordeles ut over fylket, samtidig som en forventer at dagens kraftoverskudd vil

forsvinne. Kunnskapsgrunnlaget viser til at økt kraftproduksjon ikke vil holde følge med forbruksveksten med dagens planer. Telemark kan ende opp med å bli en kraftimportør.

Telemarks største mulighet ligger i å videreutvikle sitt historiske konkurransefortrinn som kraftfylke. Dette forutsetter at utviklingen av strømnettet, energiproduksjonen og energibruken ses i sammenheng. Mulighetene ligger særlig i å styrke nettkapasiteten, utnytte energi mer effektivt, ta i bruk flere energikilder og utvikle et mer robust energisystem. Samlet skal dette bidra til at Telemark kan opprettholde et kraftoverskudd, legge til rette for klimaomstilling og sikre framtidig verdiskaping.

Grønn omstilling
Telemark har historisk hatt et sterkt, men konkurranseutsatt næringsliv, bygget rundt industrien, med sterk prosesskompetanse, tilgang på billig fornybar kraft, råvarer, infrastruktur og arealer. Kunnskapsgrunnlaget viser til at rammebetingelsene nå har endret seg strukturelt. Kraftprisene er høyere og mer volatile (ustadig eller som lett kan endre seg), farten i den grønne omstillingen er redusert, den internasjonale konkurransen er skjerpet, og nye industriinvesteringer går i økende grad utenom Norge. Fylket har også demografiske utfordringer knyttet til en aldrende befolkning, mangel på arbeidskraft og behov for ny kompetanse. Telemark, som industriregion kan ha tapt sine tidligere konkurransefordeler og mangler kritiske rammebetingelser for å kunne omstilles for å være konkurransedyktig inn i fremtiden.

Utfordringen er å omstille eksisterende næringsliv og utløse nye industrielle investeringer. Industrien vil fortsatt være Telemarks viktigste konkurranseutsatte næring, men møter press fra høye og uforutsigbare energikostnader og økt internasjonal konkurranse. Dette kan svekke videre lønnsomhet og investeringsvilje. Mineralressursene på Fen gir et strategisk mulighetsrom og muligheter for industriell viderefordeling og sirkulære symbioser, men veien til regional verdiskaping er lang og usikker. Datasentre gir stor investeringsinteresse og muligheter for sirkulære symbioser, men også krevende avveininger om symbiose, kraft og areal. IKT-næringen er liten, men strategisk viktig i en mer digital økonomi. Reiseliv, jordbruk, skogbruk og marin matproduksjon bidrar særlig til sysselsetting, distriktsutvikling og ressursutnyttelse.

Kunnskapsgrunnlaget viser videre til at grønn omstilling og framtidig konkurransekraft i stor grad vil avhenge av om Telemark lykkes med å videreutvikle eksisterende fortrinn og håndtere mer krevende rammebetingelser. Det vil være avhengig av særlig tre forhold: utviklingen av sirkulære verdikjeder og forutsigbare rammevilkår for omstilling, tilgjengelig kraft, nett og arealer og tilgang på riktig kompetanse og arbeidskraft over tid.

Planens mål, innsatsområder og retningslinjer
På bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget og planens vurderinger foreslås åtte overordnede mål for planen.

1. Telemark skal bidra til tydelige og målrettede utslippsreduksjoner og skal i 2050 ha et utslipp på inntil 500.000 tonn CO2-ekvivalenter
2. Telemark skal redusere klimabelastningen fra forbruk og ressursbruk
3. Telemark skal redusere klimarisiko ved å styrke samfunnets evne til å håndtere klimaendringer og styrke naturens evne til lagring og opptak av karbon
4. Telemark skal ha et kraftsystem som bygger opp under konkurransekraft i prioriterte næringer og bidrar i omstilling til lavutslippssamfunnet
5. Telemark skal bidra til kraftoverskudd i Norge ved å tilgjengeliggjøre 7,4 TWh elektrisitet
6. Telemark skal utvikle, ta i bruk og videreutvikle både nye og eksisterende sirkulære verdikjeder og styrke konkurransekraft
7. Telemark skal legge til rette for arealer og infrastruktur som styrker et konkurransekraftig og sirkulært industri- og næringsliv
8. Telemark skal sikre tilgjengelig arbeidskraft med relevant kompetanse som styrker et konkurransekraftig og sirkulært industri- og næringsliv

Hvert mål følges opp med prioriterte innsatsområder som skal bidra til måloppnåelse. Det følger også beskrivelse av hvordan oppnåelse av målene kan måles over tid.

For å bidra til planens tema følges og vektlegges i planleggingen, foreslås det fire retningslinjer. Retningslinjene tydeliggjør fylkeskommunens forventninger til hvordan dette skal gjøres i Telemark, og fylkeskommunens bidrag til kunnskapsgrunnlag og veiledning. Retningslinjene kan legges til grunn for innsigelse.

På bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget og planens vurderinger foreslås fire retningslinjer for oppfølging av planen.

1. Unngå omdisponering og nedbygging av dyrket og dyrkbar mark, og arealer med funksjoner for karbonlagring og klimatilpasning
2. Prioritere utvikling av industri- og næringsareal gjennom fortetting og transformering
3. Prioritere kraftproduksjon og bruk av overskuddsressurser ved etablering av kraftkrevende virksomhet
4. Prioritere arealer for kraftproduksjon og redusert energibruk

Retningslinjene omfatter arealer som ikke bør omdisponeres til andre formål, prioritering av fortetting og transformering av industri- og næringsareal før en bygger nytt, anbefalinger relatert til kraftkrevende virksomheter og anbefalinger om å prioritere arealer til mer kraftproduksjon.

Retningslinjene kan leses i sin helhet i planen. Hver retningslinje er i planbeskrivelsen beskrevet med overordnet hensikt og hensikt per ledd i retningslinjen. Det er også beskrevet hvorfor denne retningslinjen er viktig, virkninger for miljø og samfunn, jamfør pbl § 8-3 tredje ledd, og hvordan kommunene kan ta den i bruk.

Oppfølging og handlingsprogram
Planen skal rulleres minst hvert fjerde år. Tematikkene og problemstilling i planen er i rask utvikling. Rullering av deler og enkeltelementer av planen vil vurderes fortløpende. Det vil si at det legges til grunn en mer smidig og dynamisk tilnærming til utvikling av planen. Dette vil bidra til at planen holdes relevant som styringsverktøy.

Mål og innsatsområder i planen følges opp gjennom retningslinjer og veiledning av kommunene og handlingsprogrammet som konkretiserer prioriterte tiltak og handlinger, ansvar og tidsrammer. Handlingsprogrammet skal være et dynamisk verktøy som oppdateres årlig og revideres minst hvert fjerde år, og gir grunnlag for prioritering av innsats i planperioden.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Oppfølging av plan, tiltak og handlinger vil kreve både administrative- og økonomiske ressurser. Handlingsprogram skal legges i Framsikt for kobling mot økonomi- og handlingsplan og vurderes i forbindelse med budsjett og økonomiplaner.

Regional plan for klima, energi og grønn omstilling skal være et felles grunnlag for kommunal, regional, statlig og privat virksomhet og gjelder hele Telemark fylke. Plan- og bygningsloven § 8-2 viser til at regionale planer alltid skal tas i betraktning av både kommuner og sektormyndigheter i deres virksomhet. Planen inneholder retningslinjer som skal tydeliggjøre fylkeskommunens forventninger til hvordan dette skal gjøres i Telemark, og fylkeskommunens bidrag til kunnskapsgrunnlag og veiledning. Retningslinjene kan legges til grunn for innsigelse.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Regional plan for klima energi og grønn omstilling foreslår nytt klimamål. Kunnskapen viser at scenario for å nå lavutslippssamfunnet ikke er gjennomførbart med klimakuttmålet om 60 % reduserte klimagassutslipp innen 2030 (sammenlignet med 2009). Forslag til nytt klimamål er i samsvar med klimalovens mål for 2050.

Planen bygger opp under FNs bærekraftsmål 6 – rent vann og gode sanitærforhold, 7 – ren energi til alle, 8 – anstendig arbeid og økonomisk vekst, 9 – industri, innovasjon og infrastruktur, 11 – bærekraftige byer og lokalsamfunn, 12 – ansvarlig forbruk og produksjon, 13 – stoppe klimaendringene, 15 – livet på land og 17 – samarbeid for å nå målene.

Fylkesdirektørens vurdering

Regional plan for klima, energi og grønn omstilling skal være et overordnet styringsverktøy for spørsmål som berører klima, energi og grønn omstilling på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer. Gjennom dette skal planen bidra til at regionale mål om lavutslippssamfunnet, energi og grønn verdiskaping kan realiseres på en samordnet og helhetlig måte. Planforslaget bygger på et bredt kunnskapsgrunnlag, nasjonale, regionale og lokale forventninger, samt bred medvirkning med kommunene, næringslivet, nettverk/klynger, organisasjoner, andre myndigheter, med flere, og er samtidig spisset for å sikre en mer konkret og målrettet oppfølging.

Klima
Fylkesdirektøren viser til at Telemark har potensial for å betydelig redusere klimagassutslippene. Dagens utvikling i utslippskutt er derimot ikke tilstrekkelig til å nå klimamålet. Selv om utslippene er betydelig redusert fra 6,6 millioner tonn CO2e i år 1990 til dagens utslipp på cirka 3 millioner tonn CO2e, har Telemark blant de høyeste utslippene i landet.

Fylkesdirektøren viser til fylkestingets vedtak om å bruke 1990 som referanseår fremfor 2009. Endring av referanseår vil ha stor påvirkning på målet siden utslippet i 1990 var cirka dobbelt så høyt som i 2009. På én side betyr det at det vil være lettere å nå prosentvise mål dersom referanseåret er 1990, og på en annen side betyr det at målet blir mindre ambisiøst dersom ikke måltallet også endres. Oppnåelse av dagens klimamål om å redusere med 60 % i forhold til 2009 tilsvarer et kutt på 80 % i forhold til 1990. Dagens klimamål fordrer at Telemark mer enn halverer dagens utslipp innen 2030.

Fylkesdirektøren vurderer at det er sannsynlig at rammebetingelser, teknologiutvikling og samfunnsendringer kan gjøre det mulig å redusere klimagassutslippene til under 616 000 tonn CO2e innen 2050 som kunnskapsgrunnlaget viser til. Fylkesdirektøren foreslår derfor et klimamål om at fylket ikke skal ha større utslipp enn 500 000 tonn CO2e innen 2050. Målet tilsvarer 92,5 % kutt sammenlignet med 1990 og er dermed i tråd med klimalovens mål om lavutslippssamfunnet innen 2050. Fylkesdirektøren vurderer at et måltall i tonn vil gi et bedre bilde av innsatsen som må legges ned for å nå målet, og vil være lettere å kommunisere.

Telemarks virkning på klimaet strekker seg bredere enn de utslippene som skjer i fylket. Fylkesdirektøren mener det er nødvendig å sette mål og gjøre tiltak for å redusere mengden klimagasser som slippes ut andre steder på vegne av virksomheter og innbyggere.

Naturen spiller en viktig rolle i å beskytte samfunnet mot klimaendringer og å balansere karbonmengden i atmosfæren, og Telemark har store arealer med disse økosystemfunksjonene. Disse arealene burde beskyttes og forsterkes. Fylkesdirektøren mener det er naturlig at det settes mål for å ivareta disse funksjonene og å se helhetlig på klimautfordringene.

Gjennom kunnskapsgrunnlaget er det innhentet oppdatert kunnskap om fylkeskommunens egne klimagassutslipp. Denne regionale planen har ikke mål og tiltak for egen virksomhet da dette er del av klimabudsjettarbeidet i forbindelse med handlings- og økonomiplanene. Fylkesdirektøren vurderer at målgruppen for planen er fylket som helhet. Tiltak og retningslinjer er til dels overordnet og peker på kommunenes ansvar for å redusere sine klimagassutslipp gjennom mål og tiltak i klimaplaner og/eller klimabudsjett. Dermed er det naturlig at også fylkeskommunen bruker klimabudsjett i handlings- og økonomiplanen som et verktøy for å målfeste og redusere våre egne utslipp.

Fylkesdirektøren viser til at seksjon klima, næring og innovasjon i løpet av høsten og vinteren ønsker å sette i gang et arbeid for å sette nye og konkrete klimamål for egen virksomhet. Dette

vil skje i samarbeid med øvrige seksjoner og vil være et utgangspunkt for videre tiltaksarbeid i klimabudsjettet.

Energi
Fylkesdirektøren viser til kunnskapsgrunnlaget og den betydelige nettkøen Telemark står ovenfor. Nettkøen kan føre til at forbruket av strøm i Telemark øker kraftig, samtidig som veksten i ny produksjon ikke følger takten. Fylkesdirektøren vurderer at dette ikke vil være en utfordring for drift av strømnettet, men vil være en utfordring for eksisterende industri og næringsliv hvor strømpriser allerede i dag kan være en utfordring. Fylkesdirektøren viser til at industrien i 2026 har trukket bortimot all reservasjon i nettkøen. Økt forbruk uten økt produksjon vil forsterke prisveksten på strøm.

Fylkesdirektøren vurderer det som nødvendig å øke kraftproduksjonen i Telemark for å møte forbruksveksten, og viser samtidig til at dette må skje også i andre fylker med lignende utfordringer. Sammen med økt kraftproduksjon viser fylkesdirektøren til at det vil bli viktig med økt samordning om nettutviklingen og at det må hensyntas behovene for å styrke konkurranseutsatte næringer og klimaomstillingen i dagens industri og næringsliv.

Grønn omstilling
Under grønn omstilling er hovedfokuset på å tilrettelegge fort fylkets fremtidige konkurransekraft. Forankret i kunnskapsgrunnlaget legges sirkulær økonomi og sirkulære verdikjeder som hovedstrategier for plantemaet. Dette vil bidra til en mer bærekraftig bruk av knappe ressurser, samtidig som det kan styrke bedriftenes konkurransekraft og gjøre Telemark mer attraktivt for nye etableringer innen verdikjeder der fylket har særlige fortrinn.
I tillegg til en fortsatt utvikling av prosessindustrien, løftes industriell videreforedling knyttet til Fensfeltet, samt datasenternæringen, som særskilte fremtidige næringsveier. Telemarks konkurransekraft avgjøres i stor grad av om industrien lykkes med omstillingen, men også at vi legger til rette for nye konkurransedyktige verdikjeder gjennom særskilte satsninger. Satsingen *Sirkulære Telemark* skal samle og videreutvikle dette.

For å lykkes med å utvikle konkurransedyktige verdikjeder må eksisterende nærings- og industriområder prioriteres gjennom fortetting, ombruk og bedre utnyttelse av arealer og infrastruktur, framfor utvikling av nye områder. Dette vil i større grad legge til rette for ressursdeling og samarbeid mellom virksomheter, og slik understøtte utvikling av sirkulære løsninger og verdikjeder. Kraft og nettkapasitet, vann, digital infrastruktur, logistikk og testfasiliteter må planlegges og utvikles i sammenheng - og regionalt.

Videre er tilgang på relevant kompetanse og arbeidskraft er avgjørende for å realisere den grønne omstillingen i praksis. Utdanning, etter- og videreutdanning, rekruttering, inkludering og bostedsattraktivitet må derfor ses i sammenheng og følges opp gjennom en samlet regional innsats.

Fylkesdirektøren presiserer at plantemaet grønn omstilling er spisset mot de delene av næringsutviklingsarbeidet som har størst betydning for planens overordnede mål. Temaer som

ikke vurderes å ha en tydelig direkte effekt, er derfor ikke tatt med, men kan være ivaretatt gjennom andre planer, strategier eller deler av fylkeskommunens arbeid. Plantemaet gir dermed ikke en samlet framstilling av alt næringsutviklingsarbeid i fylket, slik en egen næringsplan ville gjort.

Masseforvaltning er ikke en del av planens avgrensning. Fensfeltet har pekt seg ut som en regional satsing i Telemark med sitt potensial for sjeldne jordartsmetaller. Planen vil begrenses til denne satsingen. I tillegg kan tematikken være relevant med tanke på sirkulære muligheter fra for eksempel bygge- og anleggsbransjen, og slik inngå i utviklingen av sirkulære løsninger og verdikjeder. Øvrige tematikk knyttet til masseforvaltning vurderes inn i rullering av samordna areal og transportplan i Telemark.

Fylkesdirektøren viser til at oppfølgingen av plantemaets mål må ses i sammenheng med eksisterende regionale strategier, blant annet kompetansestrategien og landbruksstrategien. For temaer som allerede er dekket av slike strategier, foreslås det derfor ikke å etablere egne innsatsområder eller tiltak. Det vises i stedet til de eksisterende strategiene. Dersom enkelte temaer under plantemaet krever en mer spesifikk oppfølging, kan det på et senere tidspunkt være aktuelt å utarbeide egne strategier for disse.

Retningslinjer
Fylkesdirektøren viser til at retningslinjene ikke dekker alle relevante tema og nivå innenfor planens temaer og må ses i sammenheng med samordna areal og transport i Telemark (ATP Telemark. Planene må samordnes slik at de støtter hverandre og bidrar til en felles og helhetlig utvikling i fylket. Retningslinjene til denne planen er spesifikt utformet for å bygge opp under planens mål innen klima, energi og grønn omstilling.

Retningslinjene er overordnede og gir signaler til kommunene om hvordan fylkeskommunen mener planlegging bør gjøres i fylket. Retningslinjene skal legges til grunn for planlegging i fylket og kan gi grunnlag for innsigelse.

Fylkesdirektøren vurderer at de overordnede retningslinjene svarer godt opp forventningene lagt til grunn i planprogrammet og de vil bidra til måloppnåelse av planen.

Anbefaling
Fylkesdirektøren viser til at å samle temaene klima, energi og næringsutvikling gir fordeler, samtidig betyr det planen må være overordnet og derav også at målene og retningslinjene er overordnede.

Fylkesdirektøren vurderer at planforslaget er et godt grunnlag for å fungere som et overordnet styringsverktøy for planens temaer frem mot 2050. Planforslaget er bygget på et solid kunnskapsgrunnlag og legger til rette for en bedre sammenheng mellom målene knyttet til klimaomstilling, kraft og verdiskaping.

Fylkesdirektøren anbefaler å sende planforslaget til regional plan for klima, energi og grønn omstilling på høring.

Vedlegg:
Vedlegg 1 - Plandokument 1. gangs behandling
Vedlegg 2 - Planbeskrivelse 1. gangs høring
Vedlegg 3 - Handlingsprogram 1. gangs behandling
Vedlegg 4 - Kunnskapsgrunnlag - Veikart til utslippsreduksjon
Vedlegg 5 - Kunnskapsgrunnlag - Kunnskap om energi i Telemark
Vedlegg 6 - Kunnskapsgrunnlag - Samfunnsøkonomiske vurderinger av energi og nett i Telemark
Vedlegg 7 - Kunnskapsgrunnlag - Konkurransekraft Telemark